

6. Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnyje numatyta:

„1. Jei Tarnyba padarė įrašą Registre arba priėmė sprendimą, kuriuose yra akivaizdi procedūrinė klaida, priskirtina Tarnybai, ši užtikrina, kad įrašas būtų anuliuotas, o sprendimas – panaikintas. Jei yra tik viena procedūrų šalis, kurios teisėms daro poveikį [teisės pažeidžia] įrašas arba veiksmas, šie anuliuojami arba panaikinami[,] net jei šalis klaidos nepastebėjo.

2. 1 dalyje minimą anuliavimą arba panaikinimą *ex officio* arba vienos iš procedūrų šalių prašymu nustato tas skyrius, kuris padarė įrašą arba priėmė sprendimą. Anuliavimas arba panaikinimas nustatomas per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai registre buvo padarytas įrašas arba buvo priimtas sprendimas, pasitarus su procedūrų šalimis arba visais į registrą įrašytais teisių į atitinkamą Bendrijos prekių ženklą savininkais.

3. Šis straipsnis neatima iš šalių teisės paduoti apeliaciją remiantis 58 ir 65 straipsnių nuostatomis arba galimybės Įgyvendinimo reglamente nustatyta tvarka ir sąlygomis ištaisyti visas kalbos, transkripcijos arba akivaizdžias klaidas Tarnybos sprendimuose arba Tarnybai priskirtinas klaidas registruojant prekių ženklą arba skelbiant apie registraciją.“

7. Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnyje nustatyta:

„Jeigu šiame reglamente, Įgyvendinimo reglamente, mokesčių taisyklėse arba Apeliacinės tarybos darbo tvarkos taisyklėse nėra procedūrinių nuostatų, Tarnyba atsižvelgia į valstybėse narėse visuotinai pripažintus proceso teisės principus [šioje srityje].“

II. Ginčo aplinkybės

A. Procedūra EUIPO

8. *Repower AG* yra žodinio Sąjungos prekių ženklo REPOWER, įregistruoto Nicos sutarties⁷ 4, 9, 37, 39, 40 ir 42 klasėms priklausančioms prekėms ir paslaugoms, savininkė. Šių kategorijų prekės ir paslaugos apima, be kita ko, elektros energiją, jos gamybą ir kitus techninius aspektus arba yra su jais susijusios.

9. 2013 m. birželio 3 d. *repowermap* paprašė prekių ženklo REPOWER registraciją pripažinti negaliojančia, nes manė, kad šis prekių ženklas yra apibūdinamasis žymuo ir neturi skiriamąjo požymio visoms prekėms ir paslaugoms, kurioms jis buvo įregistruotas⁸.

10. 2014 m. liepos 9 d. sprendimu EUIPO anuliavimo skyrius:

- iš dalies patenkino prašymą dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia dėl kai kurių prekių ir paslaugų, priskiriamų prie 37⁹ ir 42¹⁰ klasių,

⁷ 1957 m. birželio 15 d. Nicos sutartis dėl tarptautinės prekių ir paslaugų ženklų registravimo klasifikacijos, iš dalies pakeista 1979 m. rugsėjo 28 d.

⁸ Šiuo klausimu ji rėmėsi Reglamento Nr. 207/2009 52 straipsnio 1 dalies a punktu, siejamu su šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies b ir c punktais.

⁹ Šioje klasėje nurodyta: „Statyba; taisymas (remontas); įtaisymo ir įrengimo paslaugos; perdavimo ir paskirstymo sistemų, vidutinės ir žemos įtampos sistemų, viešojo apšvietimo įrangos ir elektros įrangos montavimas, remontas ir techninė priežiūra; elektros srovės paskirstymo įrenginių įrengimas, priežiūra ir taisymas; transformatorinių ir elektros energijos paskirstymo įrenginių įrengimas ir priežiūra; gatvių apšvietimo sistemos įrengimas ir priežiūra; didelių šilumos siurblių gamyklų statyba, įrengimas ir techninė priežiūra; konsultacijos minėtuose paslaugų teikimo sektoriuose“.

¹⁰ Konkrečiai šioje klasėje nurodyta: „Technologijų paslaugos ir su tuo susiję tyrimai ir projektavimas; elektros įrenginių techninės apžiūros paslaugos; inžinieriaus paslaugos, susijusios su energijos tiekimo įrenginių įrengimu, matavimu ir su jais susijusios informacijos teikimu bei jų patikra“.

- atmetė šį prašymą dėl registracijos pripažinimo negaliojančia dėl visų kitų prekių ir paslaugų,
- dėl žymens skiriamojo požymio nurodė, kad *repowermap* neįrodė, jog žodis REPOWER versle buvo paprastai vartojamas kitoms prekėms ir paslaugoms apibūdinti, todėl jį reikia suvokti kaip prekių ženklą.

11. *Repowermap* Anuliavimo skyriaus sprendimą užginčijo Apeliacinėje taryboje; 2016 m. vasario 8 d. sprendimu Apeliacinė taryba apeliaciją atmetė. Anuliavimo skyrius teigia, kad žymuo nebuvo apibūdinamasis ir *repowermap* neįrodė, kad jis buvo įprastai naudojamas ginčijamoms prekėms ir paslaugoms.

12. 2016 m. balandžio 26 d. *repowermap* Bendrajame Teisme pareiškė ieškinį dėl 2016 m. vasario 8 d. Apeliacinės tarybos sprendimo panaikinimo (byla T-188/16).

13. Bendrajame Teisme nagrinėjant ieškinį byloje T-188/16, Apeliacinė taryba 2016 m. rugpjūčio 3 d. nusprendė¹¹ panaikinti 2016 m. vasario 8 d. sprendimą. Šį panaikinimą ji grindė tuo, kad „[2016 m. vasario 8 d. sprendimas] nepakankamai motyvuotas“, atsižvelgiant į prekes ir paslaugas, ir tai yra „akivaizdi procedūrinė klaida, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnį“. Apeliacinė taryba taip pat nurodė, kad naują sprendimą priims laiku¹²; šį sprendimą ji priėmė 2016 m. rugsėjo 26 d.¹³

B. Skundžiamas sprendimas

14. 2016 m. spalio 10 d. *Repower AG* Bendrajame Teisme apskundė 2016 m. rugpjūčio 3 d. Apeliacinės tarybos sprendimą ir nurodė keturis šio sprendimo negaliojimo pagrindus: i) jo teisinio pagrindo nebuvimą; ii) Apeliacinės tarybos kompetencijos panaikinti savo sprendimus nebuvimą; iii) Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio, EUIPO vertinimo gairių ir gero administravimo, teisinio saugumo bei *res judicata* galios principų pažeidimą; iv) nepakankamą motyvavimą.

15. Atsižvelgdamas į tai, kas aktualu nagrinėjamu atveju, pažymėsiu, kad *Repower AG* Bendrajame Teisme pareikštame savo ieškinyje teigė, kad:

- Apeliacinė taryba pažeidė Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalį, nes nepakankamas motyvavimas yra ne procedūrinė, o materialinės teisės klaida¹⁴,
- pagal EUIPO vertinimo gairių A dalies 6 skyriaus 1.3.1 punktą sprendimas negali būti panaikintas užginčijus jį Apeliacinėje taryboje. Šis principas pagal analogiją turėtų būti taikomas apeliacinių tarybų sprendimams, užginčytiems Bendrajame Teisme,
- su gero administravimo, teisinio saugumo ir *res judicata* galios principais būtų nesuderinama padėtis, kai bet koks EUIPO padalinys galėtų laisvai keisti ginčo dalyką nagrinėjamose bylose.

16. Bendrasis Teismas 2018 m. vasario 21 d. sprendime¹⁵ atmetė visus keturis negaliojimo pagrindus, taigi ir *Repower AG* ieškinį.

11 Byla R 2311/2014-5 (REV).

12 2016 m. rugpjūčio 3 d. sprendimo 16–18 punktai.

13 2016 m. rugsėjo 26 d. sprendimas nesvarbus šio apeliacinio skundo atveju. Jį Bendrajame Teisme užginčijo ir *Repower AG*, ir *repowermap*; Bendrasis Teismas sustabdė bylų nagrinėjimą, kol bus priimtas sprendimas šioje apeliacinėje byloje.

14 Atsakydama į Bendrojo Teismo klausimą ji pridūrė, kad bendrasis teisės principas, pagal kurį galima panaikinti neteisėtą administracinę aktą, negalėjo būti ginčijamo sprendimo teisinis pagrindas.

15 Sprendimas *Repower / EUIPO – repowermap.org (REPOWER)* (T-727/16, EU:T:2018:88; toliau – skundžiamas sprendimas).

17. Bendrasis Teismas sutiko su argumentu, kad nepakankamo motyvavimo nebuvo galima laikyti procedūrine klaida. Remdamasis ankstesniu sprendimu¹⁶ jis padarė išvadą, kad „sprendimo motyv[ai] <...> susij[ę] su pačia šio sprendimo esme ir kad nepakankamas motyvavimas negali būti laikomas procedūrine klaida, kaip tai suprantama pagal <...> Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalį“. Taigi Apeliacinė taryba „negalėjo ginčijamo sprendimo grįsti <...> Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalimi“¹⁷.

18. Remdamasis šia prielaida Bendrasis Teismas patvirtino, kad „apeliacinės tarybos iš principo gali remtis bendruoju teisės principu, pagal kurį leidžiama atšaukti neteisėtus administracinius aktus, kad atšauktų savo sprendimus“¹⁸. Jis mano, kad specialioji nuostata (Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalis) netrukdytų taikyti to principo, neatsižvelgiant į šį straipsnį.

19. Siekdamas pagrįsti šį teiginį Bendrasis Teismas ir vėl rėmėsi dviem ankstesniais savo sprendimais¹⁹; atsižvelgdamas į juos jis padarė išvadą, kad „net ir tuo atveju, jei teisės aktų leidėjas nustatė institucijos aktų atšaukimo procedūrą, ši institucija gali atšaukti aktą remdamasi bendruoju teisės principu, pagal kurį leidžiama atšaukti neteisėtus administracinius aktus, jeigu laikomasi tam tikrų sąlygų [paisoma protingo termino ir akto adresato teisėtų lūkesčių]“²⁰.

20. Bendrasis Teismas teigia, kad sąvoka „akivaizdi procedūrinė klaida“ nėra apibrėžta nė viename reglamente, nurodytame Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalyje, ir kad tos dalies nuostata „yra dviprasmė, taigi nėra pakankamai aiški, kad būtų netaikomas Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnis“²¹.

21. Tai konstatavęs, Bendrasis Teismas savo analizėje daugiausia dėmesio skyrė pirma minėto bendrojo teisės principo taikymo sąlygoms ir padarė išvadą²², kad:

- ginčijamas sprendimas (dėl panaikinimo) buvo priimtas per protingą terminą, praėjus kiek mažiau nei šešiams mėnesiams nuo 2016 m. vasario 8 d. sprendimo priėmimo,
- *repowermap* užginčijus 2016 m. vasario 8 d. sprendimą, *Repower AG* negalėjo remtis teisėtų lūkesčių principu²³.

22. Bendrasis Teismas atmetė argumentą, kad panaikinimo principas pažeidžia gero administravimo, teisinio saugumo ir *res judicata* galios principus. Pirma, siekiant tinkamo administravimo, teisėtai galima ištaisyti sprendime padarytas klaidas ir praleidimus. Antra, kadangi neteisėtas aktas turi būti panaikintas per protingą laikotarpį, suinteresuotojo asmens teisės pasitikėti akto teisėtumu yra paisoma. Galiausiai apeliacinių tarybų sprendimai neturi *res judicata* galios, nes jie yra administracinio, o ne teismo pobūdžio²⁴.

16 2011 m. lapkričio 22 d. Sprendimas *mPAY24 / VRDT – Ultra (MPAY24)* (T-275/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2011:683).

17 Skundžiamo sprendimo 57 ir 59 punktai.

18 Ten pat, 61 punktas.

19 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *González y Díez / Komisija* (T-25/04, EU:T:2007:257) 97 punktas ir 2015 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Deutsche Post / Komisija* (T-421/07 RENV, EU:T:2015:654) 47 punktas; žr. skundžiamo sprendimo 63–65 punktus.

20 Skundžiamo sprendimo 65 punktas.

21 Ten pat, 66 punktas.

22 Ten pat, 67–82 punktai.

23 Bendrasis Teismas pridūrė, kad nepakankamas 2016 m. vasario 8 d. sprendimo motyvavimas, susijęs su ginčijamo prekių ženklo sąsaja su kitomis prekėmis ir paslaugomis, turėjo *Repower AG*, kaip rūpestingam ūkio subjektui, sukelti abejonių dėl jo teisėtumo. Šiuo tikslu jis nurodė 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *CELF ir ministre de la Culture et de la Communication* (C-199/06, EU:C:2008:79) 68 punktą ir 1991 m. birželio 20 d. Sprendimo *Cargill / Komisija* (C-248/89, EU:C:1991:264) 22 punktą.

24 Skundžiamo sprendimo 84–86 punktai.

III. Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

23. Teisingumo Teismo kanceliarija *Repower AG* apeliacinį skundą gavo 2018 m. balandžio 24 d. EUIPO ir *repowermap* atitinkamai 2018 m. liepos 25 d. ir 2018 m. rugpjūčio 17 d. pateikė savo atsiliepimus į apeliacinį skundą.

24. *Repower AG* prašo Teisingumo Teismo panaikinti skundžiamą sprendimą ir priteisti iš EUIPO bylinėjimosi išlaidas. EUIPO ir *repowermap* prašo Teisingumo Teismo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš apeliančios bylinėjimosi išlaidas.

25. 2019 m. kovo 14 d. buvo surengtas teismo posėdis, jame dalyvavo *Repower AG*, EUIPO ir *repowermap* atstovai.

IV. Apeliacinio skundo nagrinėjimas

26. Nors *Repower AG* nurodė penkis apeliacinio skundo pagrindus, Teisingumo Teismas generalinio advokato paprašė iš esmės išnagrinėti antrąjį ir trečiąjį²⁵; šiuose pagrinduose *Repower AG* kaltina tuo, kad:

- neteisingai taikomas bendrasis principas, pagal kurį galima panaikinti administracinius aktus, ir pažeisti Reglamento Nr. 207/2009 80 ir 83 straipsniai (antrasis pagrindas),
- pažeistas Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnis, nes įrodinėjimo pareiga buvo perkelta apeliantei (trečiasis pagrindas).

27. Nors ir pakeisiu įprastą metodiką, taikomą nagrinėjant apeliacinius skundus, manau, kad šioje byloje bus galima užtikrinti didesnę aiškumą, jeigu prieš pateikdamas atsakymą dėl abiejų pagrindų visų pirma išdėstysiu tam tikras pastabas dėl ginčo dalyko.

A. Pirminės pastabos

1. Sąjungos teisėje įtvirtintas bendrasis teisės principas, pagal kurį galima panaikinti neteisėtus teisės aktus

28. Sąvoka „panaikinimas“, suprantama plačiausia prasme, apibūdinami du teisiniu požiūriu skirtingi reiškiniai, galintys turėti poveikį suinteresuotajam asmeniui palankiems administraciniams aktams:

- pirma, sprendimas, kuriuo institucija pripažįsta negaliojančiu ankstesnį savo aktą (nebūtinai neteisėtą), remdamasi tikslingumo vertinimu²⁶,
- antra, teisėtumo sumetimais atliekama „peržiūra *ex officio*“, kurią nusprendžiama taikyti (jeigu įvykdyti tam tikri reikalavimai), kai ankstesnis aktas turi trūkumų ir dėl šių trūkumų yra neteisėtas²⁷.

25 Pirmajame pagrinde kaltinama Bendrojo Teismo procedūros reglamento 188 straipsnio pažeidimu, ketvirtajame – tuo, kad pažeisti *Repower AG* teisėti lūkesčiai; penktasis pagrindas susijęs su motyvavimo klaida.

26 Šiuo klausimu klasikinis *panaikinimo* pavyzdys yra numatytas ES sutarties 50 straipsnyje.

27 Konkrečiai taip yra Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio atveju. Mano patikrintose redakcijose įvairiomis kalbomis (vokiečių, ispanų, prancūzų, anglų, italų, nyderlandų ir portugalų) vartojamas žodis „panaikinimas“ arba kitas panašus atitinkamos kalbos žodis, siekiant nurodyti ankstesnio akto panaikinimo atsižvelgiant į jo neteisėtumą veiksmą. Tam, kad išlaikytų nuoseklumą su Sąjungos teisės aktais, vartosiu sąvoką „panaikinimas“ (o ne „peržiūra *ex officio*“), taip pat jos veiksmą žodinę formą.

29. Šioje byloje nagrinėjamas panaikinimas susijęs su antrąja iš dviejų nurodytų kategorijų: iš tikrųjų Sąjungos organas (Apeliacinė taryba) vienašališkai atlieka savo pačios priimto akto *peržiūrą ex officio* ir paskui pripažįsta, kad šiame akte padaryta klaida, dėl kurios jis yra neteisėtas.

30. Nuo pat pradžių Teisingumo Teismo jurisprudencijoje²⁸ buvo nustatyta, kad šiuo atveju nagrinėjamas principas yra šešių valstybių narių, sudariusių tuometinę Europos ekonominę bendriją, administracinėje teisėje įtvirtintas bendrasis principas. Jį galima glaustai išreikšti šiais Sprendimo *Compte / Parlamentas* žodžiais: „bet kuriai Bendrijos institucijai, kuri konstatuoja, kad jos ką tik priimtas teisės aktas yra neteisėtas, turi būti pripažįstama teisė atgaline data panaikinti jį per protingą laikotarpį <...>“, nors „paprastai palankaus administracinio akto panaikinimui atgaline data taikomi labai griežti reikalavimai“²⁹.

31. Vėliau principas buvo taikomas įvairiose srityse, kaip antai, be kita ko, pareigūnų ir Sąjungos institucijose dirbančių darbuotojų tarnybos nuostatų³⁰, įnašų iš EŽŪOGF³¹, plieno produktų gamybos kvotų nustatymo pagal EAPB sutartį³² arba Sąjungos pagalbos aliejingųjų sėklų sektoriuje nustatymo³³ srityse.

32. Dabar nenagrinėsiu ginčo, ar šis principas yra *konstitucinis*, kaip kiti principai, pavyzdžiui, vienodo požiūrio³⁴ ar teisinio saugumo³⁵, ir kyla natūrali kolizija tarp jo konstitucinio pobūdžio ir galutinių teisės aktų panaikinimo. Užtenka pabrėžti, kad panaikinimo principas turi būti taikomas siekiant teisinį saugumą (jį rodo galiojančio teisės akto adresato teisėti lūkesčiai) suderinti su teisėtumo principu, t. y. Sąjungos suinteresuotumu, kad jos institucijos ir agentūros veiktų tinkamai³⁶.

33. Valdžios institucija, naudodamasi galiomis panaikinti teisės aktą dėl neteisėtumo, dalį piliečio teisinio saugumo paaukoja siekdama bendrojo intereso, dėl kurio reikia imtis administracinių veiksmų, teisiniu požiūriu neturinčių trūkumų. Taigi reikalingos atsargumo priemonės tuo atveju, jeigu subjekto, prieš tai gavusio naudos dėl palankaus pačios institucijos teisės akto, kuriuo jam pripažinta subjektinė teisė, teisei padėčiai turi būti padarytas neigiamas poveikis³⁷.

34. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas turi teisę keisti neteisėtų administracinių aktų, kurių turinys buvo palankus suinteresuotiesiems asmenims, panaikinimo principo taikymą. Taigi jis gali nustatyti ribas, kurių šioje srityje turi laikytis Sąjungos institucijos, visų pirma tuo atveju, jeigu siekiama užtikrinti teisinį saugumą. Šis apribojimas labai svarbus vykdant *inter partes* procedūras, nes atsižvelgiant į tai, kad suinteresuotųjų asmenų pozicijos priešingos, institucijos priimti sprendimai panaikinti savo sprendimą yra žalingi vieniems suinteresuotiesiems asmenims ir kartu naudingi kitiems; jie turi poveikį teisei subjektų, dėl kurių jau buvo priimtas jų interesams palankus sprendimas, padėčiai.

28 1957 m. liepos 12 d. Sprendimas *Algera ir kt. / Bendroji Asamblėja* (7/56 ir 3/57–7/57, EU:C:1957:7, p. 116).

29 1997 m. balandžio 17 d. sprendimo (C-90/95 P, EU:C:1997:198) 35 punktas.

30 Be 1957 m. liepos 12 d. Sprendimas *Algera ir kt. / Bendroji Asamblėja* (7/56 ir 3/57–7/57, EU:C:1957:7); taip pat žr. 1978 m. kovo 9 d. Sprendimo *Herpels / Komisija* (54/77, EU:C:1978:45) 38 punktą.

31 1987 m. vasario 26 d. Sprendimo *Consorzio Cooperative d'Abruzzo* (15/85, EU:C:1987:111) 12 ir paskesni punktai.

32 1982 m. kovo 3 d. Sprendimo *Alpha Steel / Komisija* (14/81, EU:C:1982:76) 10 ir 11 punktai.

33 1991 m. birželio 20 d. Sprendimo *Cargill / Komisija* (C-248/89, EU:C:1991:264) 20 punktas.

34 2009 m. spalio 15 d. Sprendimo *Audiolux ir kt.* (C-101/08, EU:C:2009:626) 53 ir 54 punktai.

35 Visų pirma žr. 2014 m. sausio 13 d. Sprendimo *Kühne & Heitz* (C-453/00, EU:C:2004:17) 24 punktą.

36 Tai aiškiai išdėstyta 1961 m. kovo 22 d. Sprendime *Snupat* (42/59 ir 49/59, EU:C:1961:5, p. 76).

37 Tai įrodo *ReNEUAL Model Rules on ES Administrative Procedure – Book III – Single Case Decision-Making* (ReNEUAL SC 2014, p. 94) III-36 straipsnio 3 dalies trečias sakiny, kurio paaiškinime nurodyta, kad šis straipsnis „empowers public authorities only under very restrictive conditions to withdraw such a decision“ (p. 141, 138 punktas). Nors šios taisyklės neprivalomos, jos rodo, kad daugelio valstybių narių administracinėje teisėje šis klausimas visuotinai laikomas jautriu.

35. Taigi manau, kad Sąjungos teisės aktų leidėjui leidžiama konkrečiai nustatyti, kokio tipo (esmės ar formos) ir kokio lygio trūkumų turi būti, kad būtų galima sprendimą panaikinti. Per teismo posėdį EUIPO ir *repowermap* neigė šią teisę ir tvirtino, kad bendrasis principas, pagal kurį leidžiama panaikinti neteisėtus administracinius aktus, yra neribotas bet kuriomis aplinkybėmis.

36. Manau, kad šis argumentas neįtikimas; iš tikrųjų jame neatsižvelgiama į tai, kad net dabartinės redakcijos Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalyje pateikta nuoroda į *akivaizdžias* klaidas reiškia, jog to principo taikymo sritis jau susiaurinama. Jeigu šio principo taikymo sritis būtų absoliuti, Sąjungos teisės aktų leidėjas paprasčiausiai negalėtų antrinės teisės normoje riboti jo taikymo, nes teisės akto neteisėtumas nepriklauso nuo to, ar šio akto trūkumas akivaizdus, ar ne.

2. Principo taikymas Sąjungos prekių ženklų teisės srityje

37. Sąjungos prekių ženklų teisės srityje kolizija tarp panaikinimo ir teisinio saugumo išreiškiama Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalyje ir 83 straipsnyje.

38. Priėmęs 80 straipsnį teisės aktų leidėjas manė, kad reikia riboti atvejus, kuriais EUIPO padaliniai gali panaikinti savo sprendimus: jie šiuos sprendimus gali panaikinti tik tuomet, jeigu juose „yra akivaizdi procedūrinė klaida“.

39. 83 straipsnyje teisės aktų leidėjas sutiko su tuo, kad „[j]eigu šiame reglamente [arba kituose su juo susijusiuose reglamentuose] nėra procedūrinių nuostatų, Tarnyba atsižvelgia į valstybėse narėse visuotinai pripažintus proceso teisės principus“.

40. Nors skundžiamame sprendime pateikiamą abiejų straipsnių aiškinimą nagrinėsiu vėliau, noriu pažymėti, kad Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalyje nematau jokio dviprasmiškumo. Žodžių junginį „akivaizdi procedūrinė klaida“³⁸, kaip ir bet kurią teisinę sąvoką, reikia išaiškinti siekiant nustatyti, ar padaryta akivaizdi (ir didelė) procedūrinė klaida. Vis dėlto, be šios aiškinimo užduoties, būdingos bet kokiam teisės normų taikymui, nematau jokio nuostatos dviprasmiškumo.

41. Taip pat nematau, kad tame straipsnyje yra teisės „spraga“, ir ne tik dėl to, kad jam taikomas principas *inclusio unius, exclusio alterius*. Laikausi nuomonės, kad Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalyje nustatytas aiškus galių panaikinti sprendimą apribojimas: sprendimą galima panaikinti tik esant formos, o ne esmės klaidų. Jeigu teisės aktų leidėjas būtų norėjęs teisę panaikinti sprendimą išplėsti, kad ji apimtų esmės klaidas, neabejotinai būtų tai nurodęs. Sąjungos teismas perimtų teisės aktų leidybos funkciją, jeigu pripažintų, kad, atsižvelgiant į tokio turinio nuostatą, galima išplėsti teisę panaikinti sprendimą, siekiant užpildyti šią tariamą spragą.

³⁸ Šiomis aplinkybėmis ispanų kalbos žodis „evidente“ yra žodžio „manifiesto“ („akivaizdus“) sinonimas; būdvardis „manifiesto“ labiau atitinka tą, kuris vartojamas kitomis kalbomis, kaip antai prancūzų („manifeste“) arba vokiečių („offensichtlich“). Versijoje anglų kalba vartojamas žodis „obvious“.

3. Apeliacinių tarybų sprendimų panaikinimas

42. Žvelgiant teoriškai, galima ginčyti tai, kad apeliacinėms taryboms suteikta teisė panaikinti savo sprendimus, kai Bendrajame Teisme nagrinėjamas dėl šių sprendimų pareikštas ieškinys. Nors apeliacinės tarybos yra administracinio pobūdžio, sutariama dėl to, kad apskritai šios tarybos ir konkrečiai EUIPO apeliacinės tarybos³⁹ atlieka kvaziteisminę funkciją⁴⁰. Pagal analogiją joms būtų galima taikyti tą patį kriterijų, kuris taikomas teismams *stricto sensu*, t. y. teismai negali *ex officio* panaikinti savo sprendimų, nors *a posteriori* nustato, kad juose yra esmės ar formos klaida.

43. Laikantis šio požiūrio (pabrėžiu, veikiau teorinio), apeliacinių tarybų priimti sprendimai galėtų būti pripažinti negaliojančiais tik įprasta tvarka, kurią Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė Sąjungos institucijų ir agentūrų teisės aktams peržiūrėti, t. y. pareiškiant ieškinį dėl panaikinimo Bendrajame Teisme, kaip nurodyta Reglamento Nr. 207/2009 65 straipsnyje⁴¹.

44. Vis dėlto pažymėtina, kad Sąjungos teisės aktų leidėjui taip pat suteikiama diskrecija ši klausimą apibrėžti teisės aktuose. Naudodamasis šia diskrecija, Sąjungos teisės aktų leidėjas galėtų tiek uždrausti, tiek leisti apeliacinėms taryboms panaikinti savo sprendimus, kai jie nagrinėjami *sub iudice*.

45. Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalyje, kalbant apie sprendimus, kuriuose yra akivaizdi procedūrinė klaida, neišskiriami įvairių EUIPO padalinių (vienas jų yra būtent Apeliacinė taryba) priimti sprendimai. Šiuo klausimu išimties nenumatyta nei šių tarybų darbo tvarkoje⁴², nei įgyvendinimo reglamente, galiojusiame tuo metu, kai klostėsi faktinės aplinkybės⁴³.

B. Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo

1. Šalių argumentai

46. Repower AG kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad jis rėmėsi bendruoju principu, pagal kurį galima panaikinti neteisėtus administracinius aktus, siekdamas patvirtinti ginčijamą sprendimą. Ji mano, kad Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnis yra *lex specialis*, leidžiantis EUIPO naudotis bendraisiais principais, kuriuos šioje srityje valstybėse narėse leidžiama taikyti, jeigu minėtame reglamente yra teisės spraga. Be to, šiame straipsnyje leidžiama remtis tik bendrais valstybių narių principais, o ne bendraisiais Sąjungos teisės principais.

47. Repower AG teigia, kad Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnyje nėra jokios teisės spragos: jame nustatyta galimybės panaikinti išimtis, taigi EUIPO turi teisę sprendimą panaikinti tik tada, kai jame yra padaryta akivaizdi procedūrinė klaida. Jeigu ši teisė būtų išplėsta ir apimtų kitų rūšių trūkumus, 80 straipsnis netektų prasmės, nes teisės aktų leidėjas norėjo netaikyti išimties šiems trūkumams.

39 Žr. generalinio advokato Y. Bot išvados byloje VRDT / National Lottery Commission (C-530/12 P, EU:C:2013:782) 93 punktą; dėl tų pačių tarybų, tačiau Bendrijos augalų veislių tarnybos (BAVT), žr. 2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo Schröder / BAVT (C-546/12 P, EU:C:2015:332) 73 punktą.

40 Jų įgaliojimai apima ne tik valdžios institucijos teisės aktų peržiūrą, bet ir pasirengimą kreiptis į Sąjungos teismą, nurodant fakto ir teisės klausimus, kuriuos turės nagrinėti Bendrasis Teismas. Žr. 2007 m. kovo 13 d. Sprendimo VRDT / Kaul (C-29/05, EU:C:2007:162) 53 ir 54 punktus.

41 Tokia pati nuostata išlaikyta Reglamento 2017/1001 72 straipsnyje.

42 1996 m. vasario 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 216/96, nustatantis Vidaus rinkos derinimo tarnybos (prekių ženklai ir dizainas) apeliacinių tarybų darbo tvarką (OL L 28, 1996, p. 11; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 221), iš dalies pakeistas 2004 m. gruodžio 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2082/2004 (OL L 360, 2004, p. 8) ir panaikintas 2017 m. gegužės 18 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/1430, kuriuo papildomas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 207/2009 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo ir panaikinami Komisijos reglamentai (EB) Nr. 2868/95 ir (EB) Nr. 216/96 (OL L 205, 2017, p. 1).

43 1995 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2868/95, skirtas įgyvendinti Tarybos reglament[ui] (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 303, 1995, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 189).

48. *Repower AG* taip pat kaltina Bendrąją Teismą tuo, kad jis nurodo sprendimus dėl Komisijos sprendimų valstybės pagalbos⁴⁴ ar įmonių kartelių⁴⁵ srityje, kuriuose numatytos su Reglamentu Nr. 207/2009 nesusijusios teisės normos, panaikinimo.

49. Galiausiai *Repower AG* tvirtina, kad sisteminiu požiūriu tik Reglamento Nr. 207/2009 61 straipsnyje numatyta, jog EUIPO padalinys, kurio sprendimas vykdamas procedūras *ex parte* apskūstas apeliacinėse tarybose, gali panaikinti teisės aktą. Tuo remiantis darytina išvada, kad, atsižvelgiant į tai, jog nėra panašios nuostatos dėl sprendimų peržiūros *inter partes* bylose, teisės aktų leidėjas norėjo, kad Bendrajame Teisme pareiškus ieškinį dėl panaikinimo neliktų galimybės Apeliacinės tarybos sprendimo panaikinti *ex officio*.

50. Visų pirma EUIPO ir *repowermap* pateikia prieštaravimą, kuriame nurodyta, kad šis apeliacinio skundo pagrindas yra nepriimtinas, nes jame tik pakartojami pirmosios instancijos teisme išdėstyti argumentai dėl to, kad Reglamente Nr. 207/2009 nėra teisės spragos, ir aiškiai nenurodyta Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida.

51. Be to, dėl esmės pažymėtina, kad EUIPO pozicija dėl to, kokią reikšmę turi su Komisijos teise panaikinti savo sprendimus susiję sprendimai, nesutampa su *Repower AG* pozicija. Šioje jurisprudencijoje tik išreikštas bendrasis principas, leidžiantis panaikinti neteisėtus administracinius aktus, kuriais sukurama subjektinių teisių. Nagrinėjamu atveju yra įvykdytos sąlygos, kurių turi būti laikomasi panaikinant teisės aktą (t. y. protingo termino ir akto adresato teisėtų lūkesčių paisymas).

52. *Repowermap* pabrėžia, kad apeliaciniame skunde nepaaiškinta, kiek įtakos sričių skirtingumas (valstybės pagalba ir prekių ženklų teisė) turi principo, leidžiančio panaikinti administracinius sprendimus, taikymo sąlygoms.

2. Apeliacinio skundo pagrindo analizė

a) Dėl priimtimumo

53. Teisingumo Teismo procedūros reglamento 169 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „[p]agrinduose ir teisiniuose argumentuose, kuriais remiamasi, tiksliai nurodomi ginčijami Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties motyvuojamosios dalies punktai“.

54. Nors šios taisyklės nereikia taikyti pernelyg formaliai, taip pat negalima jos nepaisyti. Būtent dėl Sąjungos prekių ženklų Teisingumo Teismas patikslino, kad jeigu apeliantas užginčija tai, kaip Bendrasis Teismas išaiškino ar pritaikė Sąjungos teisę, galima dar kartą apeliacine tvarka nagrinėti argumentus dėl teisės, išnagrinėtus pirmąja instancija⁴⁶.

55. Kadangi *Repower AG* Bendrajame Teisme nurodė, kad pažeistas Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnis, ir šiuo klausimu jos pateiktas panaikinimo pagrindas sprendime buvo atmestas, nėra neįprasta tai, kad pirmosios instancijos teisme pateikti argumentai taip pat išdėstyti apeliaciniame skunde ir šiame proceso etape yra pateikti dėl susijusių Bendrojo Teismo argumentų.

⁴⁴ Jis remiasi 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendimu *González y Díez / Komisija* (T-25/04, EU:T:2007:257) ir 2015 m. rugsėjo 18 d. Sprendimu *Deutsche Post / Komisija* (T-421/07 RENV, EU:T:2015:654).

⁴⁵ Jis nurodo 2015 m. liepos 15 d. Sprendimo *Socitrel ir Companhia Previdente / Komisija* (T-413/10 ir T-414/10, EU:T:2015:500) 187 punktą.

⁴⁶ „Iš tiesų, jeigu apeliantas negalėtų pagrįsti savo apeliacinio skundo ieškinio pagrindais ir argumentais, kuriuos jis buvo pateikęs Bendrajame Teisme, minėtas procesas iš dalies netektų savo prasmės“. 2012 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Rubinstein ir L'Oréal / VRDT* (C-100/11 P, EU:C:2012:285) 110 punktas ir 2016 m. kovo 17 d. Sprendimo *Naazneen Investments / VRDT* (C-252/15 P, EU:C:2016:178) 24 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

56. Vis dėlto negalima neatsižvelgti į tai, kad *Repower AG*, privalėjusi *nurodyti ginčijamas* skundžiamo sprendimo *dalys*, savo apeliacinio skundo 31–41 punktuose, susijusiuose su antruoju apeliacinio skundo pagrindu, nepaaiškino konkrečių kritikuojamo sprendimo punktų ar ištraukų. Taip ji neįvykdė Teisingumo Teismo procedūros reglamento 169 straipsnio 2 dalyje nurodyto įpareigojimo, taip pat jurisprudencijos, kurioje aiškinamas šis įpareigojimas: pagal šią jurisprudenciją apeliaciniame skunde turi būti konkrečiai nurodytos ginčijamos sprendimo, kurį prašoma panaikinti, dalys⁴⁷.

57. Be abejo, per teismo posėdį *Repower AG*, atsakydama į Apeliacinės tarybos klausimą, patikslino, kad antrasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su skundžiamo sprendimo 65 ir 66 punktais. Jeigu Teisingumo Teismas neatsižvelgtų į tai, kad šis patikslinimas pateiktas pavėluotai, galėtų pripažinti pagrindą priimtinu, savo jurisprudenciją aiškindamas ne taip griežtai. Iš tikrųjų kitos šalys ir pats Teisingumo Teismas vis dėlto galėjo nustatyti nagrinėjamus punktus, dėl kurių pateiktas antrasis apeliacinio skundo pagrindas (visų pirma per žodinę proceso dalį).

58. Taigi atsižvelgiant į proceso *griežtumą* ir pažodžiui vadovaujantis jurisprudencija reikėtų pripažinti, kad antrasis apeliacinio skundo pagrindas nepriimtinas. Vis dėlto, jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų kitaip, pateiksiu nuomonę dėl teisės klaidų, kurios, kaip teigiama (nesilaikant reikiamo tikslumo), padarytos skundžiamame sprendime.

b) Dėl esmės

59. *Repower AG* nurodo⁴⁸, kad teisės aktų leidėjas nenumatė, jog apeliacinės tarybos gali *ex officio* peržiūrėti savo teisės aktus, ir šį argumentą pakartoja trečiajame apeliacinio skundo pagrinde⁴⁹. Dėl pirma išdėstytų priežasčių manau, kad šiuo klausimu pateiktam jos argumentui negalima pritarti.

60. Priešingai, antrasis apeliacinio skundo pagrindas gali būti pagrįstas, jeigu bus įrodyta, kad Bendrasis Teismas turėjo taikyti tik Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnį.

1) 80 straipsnio savarankiškumas

61. Kaip jau nurodžiau pirminėse pastabose, sutinku su *Repower AG*, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalyje pasirinko apriboti panaikinimo pagrindus, kuriais gali remtis EUIPO, atvejais, kai padaryta „akivaizdi procedūrinė klaida“.

62. Šis nuostatoje aiškiai išreikštas pasirinkimas rodo, kad teisės aktų leidėjas gali keisti ir net apriboti Sąjungos institucijų ir agentūrų galimybę remtis panaikinimo principu⁵⁰. Taigi tai taikoma EUIPO ir teisminėms institucijoms, kurios kontroliuoja šios Tarybos veiklą.

63. Manau, kad Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalis yra *savarankiška* teisės norma, nes joje nustatyta panaikinimo galimybės riba. Taigi negalima peržengti šios ribos siekiant pripažinti, kad į jos taikymo sritį nepatenkančiais panaikinimo pagrindais (pavyzdžiui, esmės klaidomis) galėtų būti *remiamasi* pagal bendrąjį principą arba to paties reglamento 83 straipsnį. Šis straipsnis taikomas tik tada, kai *nėra* kitų reglamento (arba su juo susijusių kitų reglamentų) nuostatų; nagrinėjamu atveju tokių nuostatų yra.

47 Žr., pavyzdžiui, 2018 m. vasario 28 d. Sprendimo *mobile.de / EUIPO* (C-418/16 P, EU:C:2018:128) 35 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją.

48 Apeliacinio skundo 36 punktas.

49 Apeliacinio skundo 48 punktas.

50 Žr. šios išvados 34 punktą.

64. Remdamasis šiomis prielaidomis nesutinku su Bendroju Teismu, nurodžiusiu tam tikrus savo sprendimus⁵¹, kad patvirtintų šio atvejo panašumą su Reglamento Nr. 659/1999 9 straipsnyje nurodytu atveju⁵². Tuose sprendimuose Bendrasis Teismas išaiškino, kad Komisija bet kuriomis aplinkybėmis (laikydama tam tikrų sąlygų dėl termino ir teisės akto adresatų teisėtų lūkesčių) gali panaikinti neteisėtus savo teisės aktus, neatsižvelgdama į nurodytą Reglamento Nr. 659/1999 9 straipsnį.

65. Dabar neturiu nuspręsti dėl Reglamento Nr. 659/1999 9 straipsnio aiškinimo, užtenka pažymėti, kad jo teisinė struktūra labai skiriasi nuo Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalies teisinės struktūros. Manau, kad Reglamento Nr. 659/1999 9 straipsnyje yra numatyta speciali prielaida (šalių suteikta klaidinga informacija), kuri nereikia, kad negalima remtis kitais panaikinimo pagrindais. Priešingai, 80 straipsnio 1 dalis yra, galima sakyti, *baigtinė* nuostata – joje teisės aktą leidžiama panaikinti tik tada, kai yra akivaizdi procedūrinė klaida.

66. Dėl skirtingos abiejų nuostatų teisinės struktūros galima daryti hipotetinę išvadą, kad neteisėtų teisės aktų panaikinimo principą galima visuotinai taikyti platesniu mastu nei vien Reglamento Nr. 659/1999 9 straipsnio srityje, tačiau ne Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalies srityje.

67. Taigi šiuo klausimu pateiktam antrajam apeliacinio skundo pagrindui reikėtų pritarti. Vis dėlto pritarus jam nebūtina būtų panaikintas skundžiamas sprendimas, jeigu vis dėlto Bendrasis Teismas pirmajame Apeliacinės tarybos sprendime padarytą klaidą būtų įvertinęs tinkamai. Remdamasis tuo, ką toliau nurodysiu, manau, kad Bendrasis Teismas to taip pat nepadarė.

2) Panaikinto sprendimo klaidos pobūdis

68. Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas, ir vėl nurodęs kitą savo sprendimą⁵³, pažymėjo, kad „sprendimo motyv[ai] susij[ę] su pačia šio sprendimo esme ir kad nepakankamas motyvavimas negali būti laikomas procedūrine klaida, kaip tai suprantama pagal <...> Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalį“⁵⁴. Tuo remdamasis jis pripažino negaliojančiu Apeliacinės tarybos vertinimą – pirmajame savo sprendime ji nepakankamą motyvavimą laikė procedūrine klaida⁵⁵.

69. Taigi manau, kad ši prielaida yra teisiškai nepagrįsta ir kad Apeliacinė taryba buvo teisi, nepakankamą motyvavimą laikiusi procedūrine klaida.

70. Iš tikrųjų suformuotoje Teisingumo Teismo jurisprudencijoje pripažįstama, kad „pareiga motyvuoti yra esminis formos reikalavimas, kurį reikia skirti nuo motyvavimo pagrįstumo klausimo, nes pagrįstumas susijęs su ginčijamo Sąjungos teisės akto teisėtumu iš esmės“⁵⁶.

51 Jie nurodyti šios išvados 44 išnašoje.

52 „Komisija gali panaikinti pagal 4 straipsnio 2 arba 3 dalis ar pagal 7 straipsnio 2, 3 ir 4 dalis priimtą sprendimą [dėl valstybės pagalbos] po to, kai suteikia suinteresuotajai valstybei narei galimybę pateikti savo pastabas, jeigu sprendimas buvo priimtas remiantis tyrimo proceso metu pateikta klaidinga informacija, nulėmusia sprendimą“. 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339).

53 Jis nurodė 2011 m. lapkričio 22 d. Sprendimą *MPAY24* (T-275/10, EU:T:2011:683).

54 Skundžiamo sprendimo 57 punktą.

55 Ten pat, 59 punktą.

56 Be kita ko, 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija* (C-588/17 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:607) 74 punktą, 2016 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Trafilerie Meridionali / Komisija* (C-519/15, EU:C:2016:682) 40 punktą ir 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Komisija / Systraval ir Brink's France* (C-367/95 P, EU:C:1998:154) 63 bei 67 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija.

71. Jeigu neįvykdyta pareiga motyvuoti teisės aktą (nes motyvavimas nepateiktas arba nepakankamas, jeigu akivaizdžiai nepakankamas), šiame teisės akte padaryta *formos* arba procedūrinė, bet ne esmės klaida. Motyvavimas yra „esminis reikalavimas“⁵⁷, t. y. būtina procedūros, kurią baigus priimamas galutinis sprendimas ir šiam sprendimui suteikiama išorinė forma, dalis. Vis dėlto nustatius, ar sprendime nurodyti motyvai yra teisiškai teisingi, išsprendžiamas ginčas dėl esmės, t. y. priimamas sprendimas dėl šio teisės akto *materialinio* teisėtumo kontrolės.

72. Pareigos motyvuoti laikymąsi reikia vertinti atsižvelgiant ne tik į teisės akto formuluotę, bet ir į jo kontekstą bei į atitinkamą klausimą reguliuojančių teisės normų visumą⁵⁸. Nagrinėjant motyvavimą pasitelkiama akivaizdi kazuistika, taigi atsižvelgiant į sprendimo kontekstą ir sritį panašaus intensyvumo motyvavimas pagal aplinkybes gali būti laikomas pakankamu, nepakankamu ar nepateiktu motyvavimu.

73. Iš 2016 m. birželio 22 d. rašto, kurį šalims atsiuntė Apeliacinė taryba, matyti, kad „pareiškus ieškinį Europos Sąjungos Bendrajame Teisme“ (turimas omenyje *repowermap* ieškinys, dėl kurio pradėta byla T-188/16, – šios bylos nagrinėjimas dabar sustabdytas) Apeliacinė taryba nustatė, kad motyvavimas nepakankamas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 207/2009 75 straipsnį.

74. Iš tikrųjų Bendrajame Teisme pareikšto ieškinio 94 ir 95 punktuose *repowermap* priekaištavo dėl to, kad Apeliacinės tarybos sprendime (vėliau panaikintame) nėra nė vieno punkto ir net sakinio, kuriame būtų nagrinėjami motyvai, kodėl ginčijamas žymuo nėra apibūdinamasis, kiek tai susiję su prekėmis ir paslaugomis. Kartoju, pateikus šiuos argumentus, Apeliacinė taryba 2016 m. vasario 8 d. panaikino savo sprendimą.

75. Taigi Apeliacinės tarybos pripažinta klaida buvo susijusi su nepakankamu jos 2016 m. vasario 8 d. sprendimo motyvavimu. Ši klaida galėjo būti laikoma procedūrine, kaip vėliau teisingai įvertino Apeliacinė taryba. Iš tikrųjų nė viena šalis neginčija, kad motyvavimas nepakankamas, taip pat neginčija šio trūkumo *akivaizdumo*, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalį.

76. Šiomis aplinkybėmis manau, kad Bendrasis Teismas pažeidė Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalį, nes skundžiamo sprendimo 59 punkte pripažino, kad Apeliacinė taryba negalėjo ginčijamo sprendimo grįsti ta nuostata.

3) Procesinės pritarimo antrajam apeliacinio skundo pagrindui pasekmės

77. Suformuotoje jurisprudencijoje nustatyta, kad „jei [Bendrojo] Teismo sprendimo motyvais pažeidžiama Sąjungos teisė, tačiau jo rezoliucinė dalis yra pagrįsta dėl kitų teisinių motyvų, dėl tokio pažeidimo šis sprendimas neturi būti panaikintas, bet reikia pakeisti jo motyvus“⁵⁹. Vis dėlto dėl šio pažeidimo paskesni sprendimo argumentai, kuriais grindžiamas sprendimas, yra nepagrįsti, taigi neveiksmingi⁶⁰.

57 2010 m. spalio 14 d. Sprendimo *Deutsche Telekom / Komisija* (C-280/08 P, EU:C:2010:603) 130 punktas.

58 2018 m. vasario 7 d. Sprendimo *American Express* (C-643/16, EU:C:2018:67) 73 punktas ir 2015 m. birželio 16 d. Sprendimo *Gauweiler ir kt.* (C-62/14, EU:C:2015:400) 70 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

59 Žr. 2011 m. birželio 9 d. Sprendimo *Diputación Foral de Vizcaya ir kt. / Komisija* (C-465/09 P–C-470/09 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2011:372) 171 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, taip pat neseniai priimtos 2018 m. lapkričio 22 d. Nutarties *King / Komisija* (C-412/18 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2018:947) 18 punktą.

60 Pateikti bent skundžiamo sprendimo 60–91 punktuose.

78. Šioje byloje Bendrasis Teismas galiausiai patvirtino 2016 m. rugpjūčio 3 d. Apeliacinės tarybos priimtą sprendimą dėl panaikinimo, nors ir pateikęs argumentų, kurie, mano nuomone, yra dviprasmiški. Jeigu šis panaikinimas atitiko Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalį (aš taip manau), susijusius sprendimo argumentus reikėtų pakeisti kitais argumentais, pagrindžiančiais, kodėl klaida laikoma akivaizdžia procedūrine klaida, kaip nurodė Apeliacinė taryba, siekdama panaikinti savo 2016 m. vasario 8 d. sprendimą (jei tai pašalintų kliūtį, dėl kurios argumentai yra nepriimtini).

C. Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo

1. Šalių argumentai

79. *Repower AG* kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad taikydamas Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnį jis perkėlė įrodinėjimo pareigą, taigi pažeidė šią pareigą reglamentuojančias taisykles. Ji nurodo, kad EUIPO rėmėsi bendruoju principu, pagal kurį galima panaikinti neteisėtus administracinius aktus, todėl turėjo įrodyti, kad toks principas taikomas visose valstybėse narėse. Priešingai, nei teigia Bendrasis Teismas, nebuvo galima reikalauti, kad *Repower AG* pateiktų duomenų apie tam tikrą valstybę narę, kuri šio principo nepripažįsta.

80. *Repower AG* mano, kad Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnyje nurodytos tik valstybių narių procedūrinės taisyklės, susijusios su prekių ženklais. Vis dėlto šiose valstybėse nėra bendro principo, pagal kurį būtų numatyta nacionalinių prekių ženklų tarnybų galimybė panaikinti savo sprendimus.

81. EUIPO ir *repowermap* laikosi nuomonės, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas pateiktas neteisingai supratęs skundžiamą sprendimą ir kad Bendrasis Teismas neperkėlė įrodinėjimo pareigos. Jis tik priminė, kad principas, pagal kurį galima panaikinti neteisėtus administracinius aktus, yra bendras valstybių narių principas, kaip Teisingumo Teismas yra pripažinęs jau pirmuosiuose savo sprendimuose ir kaip nuolat kartojama Sąjungos teismų sprendimuose. Šiomis aplinkybėmis skundžiamame sprendime *Repower AG* kaltinama tuo, kad nepateikė jokių įrodymų apie tokio principo nebuvimą kurios nors valstybės narės teisinėje sistemoje.

82. *Repowermap* priduria, kad bendrojo teisės principo funkcija yra padėti pateikti aiškinimą ir ištaisyti nepageidaujamą teisės normų poveikį, todėl šio principo įtvirtinimas jurisprudencijoje reiškia, kad jo įrodyti nereikia.

2. Apeliacinio skundo pagrindo analizė

83. Per teismo posėdį buvo ginčijamasi dėl to, ar Bendrasis Teismas bendrąjį principą, pagal kurį galima panaikinti neteisėtus administracinius aktus, taikė *tiesiogiai*, ar *remdamasis* Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsniu.

84. Abejonių kyla aiškinant skundžiamo sprendimo 66 punkto paskutinę įtrauką – vieną iš nedaugelio vietų, kuriose Bendrasis Teismas nurodo minėtą 83 straipsnį. Šioje įtraukoje visų pirma nurodyta, jog „atsižvelgiant į tai, kad minėtuose reglamentuose nėra apibrėžta akivaizdžios procedūrinės klaidos sąvoka, <...> Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalis yra dviprasmė, taigi nėra pakankamai aiški, kad būtų netaikomas Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnis“.

85. Manau, kad remiantis skundžiamo sprendimo 62–65 punktais darytina išvada, jog Bendrasis Teismas norėjo tiesiogiai taikyti bendrąjį principą, pagal kurį galima panaikinti neteisėtus teisės aktus, pripažinęs, kad Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnyje yra teisės spraga. Laikausi nuomonės, kad tokia yra tikroji sprendimo *logika* ir kad jo 66 punkte pateikiama nuoroda į 83 straipsnį yra tik hipotetinė. Iš tikrųjų vienintelis tik šiai nuostatai skirtas sprendimo punktas (93) suformuluotas kaip atsakymas į papildomą ieškovės argumentą, o ne kaip pagrindinis argumentas siekiant atmesti jos ieškinį.

86. Taigi šiomis aplinkybėmis Bendrojo Teismo nuoroda į Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnį pateikta *siekiant išsamumo*, o ne kaip sprendimo *ratio decidendi*. Vadinas, pagal suformuluotą jurisprudenciją trečiasis pagrindas turėtų būti laikomas netinkamu, nes jeigu jam būtų pritarta, tai negalėtų lemti skundžiamo sprendimo panaikinimo⁶¹.

87. Vis dėlto, jeigu Teisingumo Teismas nesutiktų su šiuo vertinimu, papildomai pateiksiu savo nuomonę dėl šio pagrindo esmės.

88. Kaip teigia Bendrasis Teismas, *Repower AG* pažymėjo, kad „EUIPO turėjo pareigą nurodyti bendruosius nacionalinės teisės principus remdamasi principais, kurie taikomi visose valstybėse narėse be išimties“⁶².

89. Bendrasis Teismas atmetė šį argumentą pripažinęs, kad principas, pagal kurį galima panaikinti neteisėtus teisės aktus, yra bendras visų valstybių narių principas, kaip nurodyta pirmuosiuose Teisingumo Teismo sprendimuose⁶³ ir kaip vėliau patvirtino Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas⁶⁴.

90. Vis dėlto, jeigu būtų pritarta prielaidai, kad taikytinas 83 straipsnis (taip buvo šioje byloje), atmetus galimybę taikyti Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnį, veikiau reikėjo ne nagrinėti apskritai galimybės panaikinti principo pobūdį arba tai, kaip jis vertinamas jurisprudencijoje, o aiškinti Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsnį, pagal kurį, jeigu nėra šio reglamento procedūrinių nuostatų, „Tarnyba atsižvelgia į valstybėse narėse visuotinai pripažintus proceso teisės principus [šioje srityje]“⁶⁵.

91. Kitaip tariant, pripažinus, kad Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnyje yra spraga (*quod non*), reikėjo nagrinėti, ar pagal nacionalinę teisę minėtas principas taikomas nacionalinių prekių ženklų tarnybų (įskaitant apeliacines tarybas) sprendimų panaikinimui ir kokiomis sąlygomis. Šią faktinę aplinkybę turėjo patvirtinti EUIPO.

92. Bendrasis Teismas kaltino *Repower AG* tuo, kad ji „nepateik[ė] jokio pavyzdžio, iš kurio būtų matyti, kad yra valstybė narė, kurioje šis principas nebūtų pripažintas“⁶⁶. Vis dėlto, kartoju, iš tikrųjų būtent iš EUIPO Bendrasis Teismas turėjo reikalauti pateikti įrodymų šiuo konkrečiu klausimu (o ne įrodymų apskritai), kad būtų patvirtina, kokiomis sąlygomis pagal valstybių narių teisę jų nacionalinėms prekių ženklų tarnyboms leidžiama panaikinti savo sprendimus.

61 Žr., pavyzdžiui, 2015 m. birželio 11 d. Nutarties *Faci / Komisija* (C-291/14, nepaskelbta Rink., EU:C:2015:398), 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją.

62 Skundžiamo sprendimo 93 punktas.

63 Jis nurodė 1957 m. liepos 12 d. Sprendimą *Algera ir kt. / Bendroji Asamblėja* (7/56 ir 3/57–7/57, EU:C:1957:7, p. 115 ir 116); 1961 m. kovo 22 d. Sprendimą *Snupat / Vyriausioji valdyba* (42/59 ir 49/59, EU:C:1961:5, p. 160); 1965 m. liepos 13 d. Sprendimą *Lemmerz-Werke / Vyriausioji valdyba* (111/63, EU:C:1965:76, p. 852).

64 Jis nurodė 1982 m. kovo 3 d. Sprendimo *Alpha Steel / Komisija* (14/81, EU:C:1982:76) 10 punktą; 2000 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Gooch / Komisija* (T-197/99, EU:T:2000:282) 53 punktą; 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *González y Díez / Komisija* (T-25/04, EU:T:2007:257) 97 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *BVGD / Komisija* (T-104/07 ir T-339/08, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:366) 63 punktą.

65 Pasviruoju šriftu išskirta mano.

66 Skundžiamo sprendimo 93 punktas.

93. Taigi, jeigu nebūtų pritarta mano analizei, kad šis apeliacinio skundo pagrindas netinkamas, reikėtų jam pritarti.

94. Tokio pritarimo pasekmė galėtų būti tik viena – bylą reikėtų grąžinti nagrinėti Bendrajam Teismui, atsižvelgiant į tai, kad EUIPO, siekdama pagrįsti savo argumentą, kuriuo pritariama Apeliacinės tarybos sprendimui panaikinti savo sprendimą, niekada nesirėmė⁶⁷ Reglamento Nr. 207/2009 83 straipsniu.

95. Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas turėtų EUIPO nustatyti terminą, kad ji galėtų pateikti įrodymų, kaip pagal valstybių narių teisę taikomas galimybės panaikinti prekių ženklų tarnybų priimtus sprendimus principas⁶⁸.

V. Dėl bylinėjimosi išlaidų

96. Kadangi ši išvada susijusi tik su dviem iš penkių apeliacinio skundo pagrindų, negaliu pateikti nuomonės dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo (pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį) tuo atveju, jeigu visas *Repower AG* apeliacinis skundas būtų pripažintas nepagrįstu.

VI. Išvada

97. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, siūlau Teisingumo Teismui:

- 1) pripažinti nepriimtiniu antrąjį apeliacinio skundo, kuriuo *Repower AG* apskundė 2018 m. vasario 21 d. Bendrojo Teismo sprendimą, priimtą byloje *Repower /EUIPO – repowermap.org (REPOWER)* (T-727/16), pagrindą arba papildomai – jį atmesti;
- 2) atmesti kaip netinkamą trečiąjį apeliacinio skundo pagrindą arba papildomai – jam pritarti ir grąžinti bylą nagrinėti Bendrajam Teismui.

⁶⁷ Papildoma nuoroda į šią nuostatą pateikta palaikant apeliacinių tarybų teisę panaikinti teisės aktą dėl nepakankamo motyvavimo, remiantis Reglamento Nr. 207/2009 80 straipsnio 1 dalimi.

⁶⁸ Dėl EUIPO ir valstybių narių institucijų keitimosi informacija žr. 2018 m. kovo 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/626, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Reglamento 2017/1001 nuostatų įgyvendinimo taisyklės ir panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1431 (OL L 104, 2018, p. 37), 20 straipsnį.